

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Jaroslava Vlašiny a soudců Mgr. Radovana Havelce a JUDr. Tomáše Rychlého v právní věci žalobkyně: **BENEŠ ENERGO s.r.o.**, se sídlem Mizerova 605, Semily, zastoupena Mgr. Václavem Voříškem, advokátem se sídlem Pod Kaštany 245/10, Praha 6, proti žalované: **Česká obchodní inspekce**, se sídlem Štěpánská 796/44, Praha 1, o přezkoumání rozhodnutí žalované ze dne 24. 4. 2020, č. j. ČOI 59962/20/O100/2400/Svo/Št, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočky v Liberci ze dne 19. 2. 2021, č. j. 59 A 66/2020 - 47,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á.**
- II. Žádnému z účastníků **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

[1] Rozhodnutím České obchodní inspekce, inspektorátu Ústeckého a Libereckého, (dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 11. 11. 2019, č. j. ČOI 126479/19/2400/0848/24/R II/PL/Če (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“) byla žalobkyně (výrokem I.) uznána vinnou ze spáchání celkem pěti přestupků dle § 24 odst. 1 písm. a), § 24 odst. 7 písm. l), § 24 odst. 7 písm. m) zákona č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele (dále jen „zákon o ochraně spotřebitele“) a § 15 odst. 1 písm. a)

zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád). Těchto přestupků se měla žalobkyně dopustit tím, že:

- a) porušila ustanovení § 4 odst. 4 zákona o ochraně spotřebitele v návaznosti na § 5 odst. 1 téhož zákona, čímž měla naplnit skutkovou podstatu dle § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele, tím, že v postavení prodávajícího dle § 2 odst. 1 zákona o ochraně spotřebitele:
 - (i) užila nekalé obchodní praktiky, neboť při provedené kontrole internetových stránek www.jsenergo.cz, provozovaných jako internetových obchod, provedené inspektorem dne 23. 4. 2018, byla v rámci kontrolního nákupu inspektora v postavení spotřebitele uskutečněna kontrolní objednávka 1 ks výrobku „UNIVERZÁLNÍ OLEJOVÝ HOŘÁK GEIRSCH KG/UB S VÝKONEM 14-24 KW“. Při tomto kontrolním nákupu bylo zjištěno, že žalobkyně na svých internetových stránkách v rámci nabídky zakoupeného hořáku uvedla věcně nesprávnou informaci, že: *„Bez výrazných úprav lze spalovat rostlinné, minerální a živočišné oleje. Lze tedy velmi jednoduše bez pomocných přístrojů nebo úprav spalovat skoro cokoli včetně vyjetého motorového oleje.“*, přičemž tato informace je nepravdivá, jelikož upotřebený olej ze spalovacích motorů je veden jako nebezpečný odpad, tedy odpad ve smyslu Přílohy č. 1 vyhlášky č. 93/2016 Sb. o Katalogu odpadů (dále jen „katalog odpadů“), na který se vztahují příslušné právní předpisy, které upravují nakládání s odpady [zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů (dále jen „zákon o odpadech“) v návaznosti na zákon č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší (dále jen „zákon o ochraně ovzduší“)]. Uvedený výrobek dle určení jeho užití není stacionárním zdrojem určeným ke spalování odpadních olejů, ve kterém je tepelné zpracování odpadu povoleno podle § 11 odst. 2 písm. d) zákona o ochraně ovzduší. Taková informace vede nebo může vést spotřebitele k rozhodnutí ohledně koupě, které by jinak neučinil, přičemž užití takové nekalé obchodní praktiky je zakázáno;
 - (ii) užila nekalé obchodní praktiky, neboť kontrolou dne 23. 4. 2018 v sekci „Obchodní podmínky“ umístěné na internetových stránkách www.jsenergo.cz, žalobkyně zveřejňuje věcně nesprávné údaje, a tedy nepravdivě informuje spotřebitele o jeho právu na odstoupení od smlouvy tím, že sděluje následující: *„Zákazník je oprávněn vrátit zboží a požadovat navrácení plné kupní ceny v případě, že bylo doručeno nesprávné zboží vinou společnosti. Jestliže bylo dodáno zboží odpovídající objednávce, je zákazník oprávněn toto zboží vrátit po dohodě s dodavatelem za následujících podmínek: Zboží, vrácené do 40 dnů od data fakturace storno 15% z ceny zboží. Zboží vrácené mezi 40 a 75 dny od data fakturace storno 30% z ceny zboží. Zboží vrácené mezi 75 a 115 dny od data fakturace storno 55% z ceny zboží. Zboží vrácené po více než 115 dnech od data fakturace storno 100% - nelze požadovat náhradu.“* Sdělení je v rozporu s § 1829 a § 1832 o. z., neboť dle § 1829 odst. 1 písm. a) občanského zákoníku *„Spotřebitel má právo odstoupit od smlouvy ve lhůtě čtrnácti dnů. Lhůta podle věty první běží ode dne uzavření smlouvy a jde-li o kupní smlouvu, ode dne převzetí zboží.“* a dle § 1832 *„Odstoupí-li spotřebitel od smlouvy, vrátí mu podnikatel bez zbytečného*

pokračování

odkladu, nejpozději do čtrnácti dnů od odstoupení od smlouvy, všechny peněžní prostředky včetně nákladů na dodání, které od něho na základě smlouvy přijal, stejným způsobem“. Takové sdělení vede, nebo může vést, spotřebitele k rozhodnutí ohledně koupě, které by jinak neučinil, přičemž užití takové nekalé techniky je zakázáno;

- b) porušila ustanovení § 13 zákona o ochraně spotřebitele, čímž měla naplnit skutkovou podstatu přestupku dle § 24 odst. 7 písm. l) zákona o ochraně spotřebitele, tím, že v postavení prodávajícího dle § 2 odst. 1 písm. b) zákona o ochraně spotřebitele:

dne 23. 4. 2018 na internetových stránkách www.jsenergo.cz žalobkyně řádně neinformovala spotřebitele o rozsahu, podmínkách a způsobu uplatnění práva z vadného plnění, když v sekci „REKLAMAČNÍ PODMÍNKY, REKLAMACE A REKLAMAČNÍ ŘÁD“

- (i) žádným způsobem spotřebitele neinformovala o lhůtě, ve které je oprávněn uplatnit právo z vady, v souladu s § 2165 odst. 1 občanského zákoníku, kdy *„[k]upující je oprávněn uplatnit právo z vady, která se vyskytne u spotřebního zboží v době dvaceti čtyř měsíců od převzetí.“* a neuvedla též údaje, o tom, kde lze reklamaci uplatnit;
- (ii) nepravdivě informovala spotřebitele o lhůtě k vyřízení reklamace, když v sekci „REKLAMAČNÍ ŘÁD – bod 7“ uvedla: *„Reklamace včetně odstranění vady musí být vyřízena bez zbytečného odkladu, nejpozději do 60 dnů ode dne uplatnění reklamace, pokud se prodávající s odběratelem nedohodne na delší lhůtě“*, tedy zjevně v rozporu s ustanovením § 19 odst. 3 zákona o ochraně spotřebitele, neboť dle tohoto ustanovení *„Prodávající nebo jím pověřený pracovník rozhodne o reklamaci ihned, ve složitých případech do tří pracovních dnů. Do této lhůty se nezapočítává doba přiměřená podle druhu výrobku či služby potřebná k odbornému posouzení vady. Reklamace včetně odstranění vady musí být vyřízena bez zbytečného odkladu, nejpozději do 30 dnů ode dne uplatnění reklamace, pokud se prodávající se spotřebitelem nedohodne na delší lhůtě“*;

- c) porušila ustanovení § 14 odst. 1 zákona o ochraně spotřebitele, čímž měla naplnit skutkovou podstatu přestupku dle § 24 odst. 7 písm. m) zákona o ochraně spotřebitele, tím, že v postavení prodávajícího dle § 2 odst. 1 písm. b) zákona o ochraně spotřebitele: dne 23. 4. 2018 na internetových stránkách www.jsenergo.cz žalobkyně neposkytla spotřebiteli jasným, srozumitelným a snadno dostupným způsobem informaci o subjektu mimosoudního řešení sporů, který je pro daný typ nabízeného, prodáváného, poskytovaného nebo zprostředkovaného výrobku nebo služby věcně příslušný, a tato informace nebyla spotřebiteli ani jiným způsobem předána;

- d) porušila ustanovení § 10 odst. 2 kontrolního řádu, čímž měla naplnit skutkovou podstatu přestupku dle § 15 odst. 1 písm. a) kontrolního řádu, tím, že jako kontrolovaná osoba dle § 1 odst. 1 kontrolního řádu v termínu do 5 dnů ode dne

seznámení s úředním záznamem, přijatým opatřením stanoveným v úředním záznamu Id. kód 241805300405902 ze dne 30. 5. 2018, s nímž byla seznámena dne 31. 5. 2018, tzn. nejpozději do 5. 6. 2018, neposkytla orgánu dozoru potřebnou součinnost, když nezaslala bez dalšího odůvodnění požadované doklady, a to relevantní čitelnou kopii nabývacího dokladu (nabývací faktury) za účelem zjištění původu zboží, průvodní dokumentaci, která je při prodeji součástí výrobku a písemné podklady opravňující nabízet výrobek s informací „... lze ...spalovat skoro cokoli včetně vyjetého motorového oleje“, jak bylo uloženo v přijatém opatření podle § 10 odst. 2 v návaznosti na § 8 písm. c), f) kontrolního řádu; a dále v termínu do 5 dnů ode dne seznámení s Výzvou k součinnosti ze dne 12. 6. 2018 pod č. j. ČOI 77848/18/2400, s níž byla seznámena dne 16. 6. 2018, tzn. nejpozději do 21. 6. 2018, neposkytla orgánu dozoru potřebnou součinnost, když nezaslala bez dalšího odůvodnění požadované doklady, čímž znemožnila kontrolnímu orgánu dokončení kontroly.

[2] Výrokem II. prvostupňového rozhodnutí byla žalobkyni dle § 24 odst. 14 písm. d) zákona o ochraně spotřebitele ve spojení s § 41 odst. 1 a § 46 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“) uložena úhrnná pokuta ve výši 50 000 Kč. Konečně, výrokem III. jí byla uložena povinnost uhradit náklady řízení paušální částkou 1 000 Kč.

[3] Žalovaná rozhodnutím ze dne 24. 4. 2020, č. j. ČOI 59962/20/O100/2400/Svo/Št zamítla odvolání žalobkyně proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně, a toto rozhodnutí potvrdila. Rozhodnutí žalované napadla žalobkyně žalobou, kterou Krajský soud v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci (dále jen „krajský soud“) v záhlaví označeným rozsudkem zamítl.

[4] Krajský soud v odůvodnění napadeného rozsudku shrnul skutková zjištění ze správního spisu. Uvedl, že dne 23. 4. 2018 byla provedena kontrola, která spočívala v kontrolním nákupu a prověření obsahu zveřejněného na internetových stránkách provozovaných žalobkyní. V rámci kontrolního nákupu byl inspektorem České obchodní inspekce v roli spotřebitele prostřednictvím objednávky z e-shopu žalobkyně zakoupen shora specifikovaný hořák.

[5] Pokud jde o samotnou žalobní argumentaci, krajský soud nepřisvědčil námitce žalobkyně, že se nemohla dopustit porušení ustanovení zákona o ochraně spotřebitele, neboť neobchoduje se spotřebiteli ve smyslu § 2 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele. Žalobkyně rovněž namítala, že se s touto námitkou, kterou dle svého tvrzení vznesla již v řízení před správním orgánem I. stupně, správní orgány nevypořádaly; ani tuto námitku však krajský soud neshledal důvodnou.

[6] Krajský soud se neztotožnil ani s argumentací žalobkyně týkající se spalování vyjetého motorového oleje. Poukázal na to, že žalovaná své rozhodnutí odůvodnila zejména skutečností, že vyjeté motorové oleje patří dle přílohy č. 1 katalogu odpadů mezi nebezpečný odpad. V této souvislosti krajský soud odkázal na § 12 odst. 2, § 28 písm. a) a § 29 zákona o odpadech a § 16 odst. 6 zákona o ochraně ovzduší a konstatoval, že žalobkyně zcela chybně interpretovala tuto právní úpravu jako výjimku v tom smyslu, že je možné spalovat vyjetý motorový olej, jelikož spadá do katalogu odpadů. Vysvětlil,

pokračování

že dle přílohy č. 2 zákona o ochraně ovzduší nemůže být spalování tohoto typu odpadů ve stacionárním zdroji o tepelném příkonu do 0,3 MW povoleno. Povolit spalování vyjetého motorového oleje v hořáku o příkonu 14-24 kW tak není za současné právní úpravy možné. Doplnil, že se v případě katalogu odpadů jedná o seznam, jenž slouží k rozřídění různých odpadů do skupin, na který navazuje další právní úprava upravující jejich možné využití. Informaci zveřejněnou na internetových stránkách žalobkyně, dle které „[b]ez výrazných úprav lze spalovat rostlinné, minerální a živočišné oleje. Lze tedy velmi jednoduše bez pomocných přístrojů nebo úprav spalovat skoro cokoli včetně vyjetého motorového oleje.“, označil krajský soud jako informaci věcně nesprávnou, která je způsobilá ovlivnit spotřebitele v rozhodování ohledně koupe, které by bez takto podané informace neučinil. Spotřebitel totiž dle krajského soudu předpokládá, že na základě informace uvedené prodejcem bude možné, aby v hořáku bez dalšího spaloval vyjetý motorový olej, přičemž tato informace může sloužit jako motivace ke koupi předmětného hořáku.

[7] Důvodnou neshledal krajský soud ani námitku ve vztahu k nesprávnému podání informace o právu spotřebitele na odstoupení od smlouvy. Nepřisvědčil tvrzení žalobkyně, že pokud byl spotřebitel mylně informován o právu na odstoupení od smlouvy, nejedná se o nekalou soutěžní praxi, jelikož se užije § 1829 občanského zákoníku, které tento negativní zásah určitým způsobem kompenzuje.

[8] Krajský soud se neztotožnil ani s námitkou stran nedodržení informační povinnosti dle § 13 zákona o ochraně spotřebitele. Žalovaná dle krajského soudu správně poukázala na skutečnost, že informace o délce lhůty k vyřízení reklamace byla zveřejněna v reklamačním řádu, na který bylo odkazováno v obchodních podmínkách. Krajský soud s odkazem na komentářovou literaturu a nález Ústavního soudu ze dne 11. 11. 2013, sp. zn. I. ÚS 3512/11 konstatoval, že prodloužení lhůty k vyřízení reklamace lze zařadit mezi překvapivá ustanovení upravená v obchodních podmínkách. Dle jeho názoru pak nelze dovodit, že jednostranným informováním o délce lhůty k vyřízení reklamace došlo k platnému ujednání ve smyslu § 19 odst. 3 zákona o ochraně spotřebitele, neboť k takovému ujednání je nezbytné postupovat v souladu s § 1753 občanského zákoníku ve spojení s § 1731 téhož zákona, tedy výslovným ujednáním mezi spotřebitelem a prodejcem.

[9] V návaznosti na další vznesenou žalobní argumentaci se krajský zbýval i dalšími žalobními námitkami. Neshledal, že by průběh správního řízení vybočil z obvyklého průběhu v obdobných věcech způsobem, který by musel nutně vést ke snížení uložené úhrnné pokuty 50 000 Kč uložené dle § 24 odst. 14 písm. d) zákona o ochraně spotřebitele, kde horní hranice pokuty činí až 5 000 000 Kč. V souvislosti s výší uložené sankce nepřisvědčil ani námitkám žalobkyně, jež se týkaly porušení zákazu *reformatio in peius*. Žalobní argumentaci stran porušení zákazu dvojího přičítání označil pak krajský soud za příliš obecnou. Konečně, krajský soud se neztotožnil ani s námitkou, dle které správní orgány nehodnotily všechna zákonná kritéria důležitá pro výměru sankce ve vztahu ke všem projednávaným přestupkům. Krajský soud v této souvislosti uzavřel, že žalovaná se s námitkami uvedenými v odvolání vypořádala a výše pokuty byla řádně zdůvodněna.

[10] Proti rozsudku krajského soudu podala žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) kasační stížnost z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a) a d) soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“).

[11] Stěžovatelka předně poukázala na to, že ustanovení § 16 odst. 6 zákona o ochraně ovzduší omezuje zpracování odpadu ve stacionárním zdroji za určitých podmínek. Toto omezení se však nevztahuje na všechny odpady, neboť z něj plyne výjimka pro „*odpad uvedený v prováděcím právním předpisu*“, kterým je dle stěžovatelky katalog odpadů. Právní názor krajského soudu, dle kterého katalog odpadů „*neslouží jako výjimka*“ z ustanovení § 16 odst. 6 zákona o ochraně ovzduší, je dle jejího přesvědčení nesprávný. To, jak která vyhláška „*slouží či neslouží*“, určuje dle stěžovatelky zákon a není možné to nijak dovozovat.

[12] Další námitka stěžovatelky směřovala proti názoru krajského soudu, že se v případě informace o tom, že v předmětném hořáku lze „*(...) spalovat skoro cokoli včetně vyjetého motorového oleje*“, jedná o porušení § 5 odst. 1 zákona o ochraně spotřebitele, tedy o podání nepravdivé informace. Stěžovatelka danou informaci uvedla jako parametr hořáku, neboť dle jejího zjištění může hořák z technického hlediska spalovat vyjetý motorový olej. Nepravdivost dané informace je dle stěžovatelky dovozována z toho, že české právo zakazuje v daném typu hořáku vyjetý motorový olej spalovat. Stěžovatelka připustila, že své zákazníky nepoučila o právních omezeních spojených se spalováním některých paliv, neznamena to však, že by uvedla nepravdivou informaci. Pokud by uvedení určité technické vlastnosti produktu za stavu, kdy její využití zakazuje právní předpis, bylo protiprávní (a tudíž představovalo uvedení nepravdivé informace), potrestání by dle stěžovatelky museli být všichni prodejci aut, kteří v popisu vlastností motorů automobilů uvádějí nejvyšší rychlost, jaké je možné dosáhnout (180–250 km/h), neboť na území České republiky není možné takovou rychlostí jezdit. Stěžovatelka zastává názor, že naplnění pojmu „*uvedení nepravdivých informací*“ může spočívat jen v uvedení takových informací, které jsou fakticky nepravdivé. Stěžovatelka v této souvislosti připustila, že se může jednat o klamavé opomenutí.

[13] Krajský soud dále dle stěžovatelky nesprávně dovodil neplatnost ujednání o lhůtě k vyřízení reklamace, kterou odůvodnil tím, že se jedná o ustanovení obchodních podmínek, které druhá strana nemůže rozumně očekávat. Stěžovatelka namítá, že je dodavatelkou průmyslových hořáků, jež se zpravidla umísťují do průmyslových hal, s čímž je spojena i obtížnější realizace servisu, která typicky probíhá v místě instalace hořáku. Krajský soud dle jejího názoru neodůvodnil svůj právní názor, proč nebylo možné ujednání o lhůtě k vyřízení reklamace v obchodních podmínkách rozumně očekávat, i když právě na tomto závěru založil své posouzení. Stěžovatelka v této souvislosti namítala, že i kdyby bylo takové ujednání neplatné, neznamenaloby to, že informovala zákazníka o lhůtě pro vyřízení reklamace nepravdivě. Právní důsledek by spočíval v tom, že by se k danému ujednání v civilním sporu nepřihlíželo. Potenciálně neplatné ujednání o lhůtě k vyřízení reklamace nelze dle jejího názoru zaměňovat za „*nepravdivé informování spotřebitele*“; i tato právní otázka tak byla dle jejího názoru krajským soudem nesprávně právně posouzena.

pokračování

[14] Závěrem kasační stížnosti stěžovatelka namítá, že krajský soud nepostupoval v souladu s usnesením rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 11. 2016, č. j. 5 As 104/2013 - 46, neboť nepřihlédl k tomu, že katalog odpadů byl od 1. 1. 2021 zrušen. Jelikož vyjetý motorový olej byl zařazen v příloze č. 1 katalogů odpadů a správní orgány dospěly k závěru, že nemůže být spalován v hořáku, který stěžovatelka nabízela, měl krajský soud *ex officio* přihlédnout k tomu, že byl zrušen právní předpis, na jehož podkladě byla dovozována trestnost jejího jednání.

[15] Žalovaná v úvodu vyjádření ke kasační stížnosti odkázala na své rozhodnutí i vyjádření k žalobě a setrvala na svých názorech tam uvedených. Uvedla, že katalog odpadů je prováděcím předpisem k zákonu o odpadech, nikoliv k zákonu o ochraně ovzduší. Katalog odpadů obsahuje dle žalované soupis skupin odpadů zahrnující všechny možné odpady, a nelze jej považovat za předpis upravující výjimku z předepsaného způsobu tepelného zpracování odpadu ve smyslu zákona o ochraně ovzduší.

[16] Pokud jde o informaci o možnosti spalovat v hořáku vyjetý motorový olej (jež byla i graficky zvýrazněna), spotřebitel může dle žalované důvodně očekávat, že se jedná o výrazný benefit hořáku, který bude moci využít a který tak může být významným důvodem pro rozhodnutí o jeho koupi. Dle žalované je z pohledu průměrného spotřebitele nepodstatné, zda takové využití hořáku deklarovaného prodávajícím není možné z technických či právních důvodů, neboť z ničeho neplyne, že uvedení nepravdivých informací může spočívat jen v uvedení fakticky nepravdivých informací, a nikoliv v uvedení nepravdivých informací z právního hlediska. Poskytnutím této informace stěžovatelka vzbudila dojem, že hořák lze použít ke spalování vyjetého motorového oleje, ačkoliv to není možné, a tedy poskytla nepravdivou informaci o možném využití nabízeného výrobku způsobitou ovlivnit rozhodnutí spotřebitele. Jen stěží lze u průměrného spotřebitele předpokládat znalost zákona o ochraně ovzduší, zákona o odpadech či katalogu odpadů.

[17] Žalovaná se ztotožnila i s posouzením krajského soudu, že deklarace 60-ti denní lhůty k vyřízení reklamace v reklamačním řádu, potažmo v obchodních podmínkách, nelze považovat za platné prodloužení lhůty stanovené v § 19 odst. 3 zákona o ochraně spotřebitele. Pokud stěžovatelka namítá, že v mezidobí došlo ke zrušení katalogu odpadů, žalovaná uvádí, že dne 27. 1. 2021 nabyla účinnosti vyhláška č. 8/2021 Sb., o Katalogů odpadů a posuzování vlastností odpadů (dále jen „nový katalog odpadů“). Byť byla právní úprava nahrazena novými právními předpisy, z věcného hlediska se ve vztahu k posouzení jednání stěžovatelky, která porušila § 4 odst. 4 zákona o ochraně spotřebitele v návaznosti na § 5 odst. 1 zákona o ochraně spotřebitele, nic nezměnilo.

[18] Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v intencích § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s. a v rozsahu uplatněných kasačních námitek. Vady, ke kterým by musel přihlédnout z úřední povinnosti, neshledal a po posouzení věci dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

[19] Nejvyšší správní soud nejdříve posoudil námitku nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku, neboť existence takové vady mu zpravidla neumožňuje přezkoumat námitky věcného charakteru a bez dalšího proto vede k jeho zrušení. Stěžovatelka v kasační

stížnosti namítala, že pokud krajský soud tvrdil, že ustanovení obchodních podmínek, jež se týká prodloužení lhůty pro vyřízení reklamace, bylo neplatné, neboť jej nebylo možné rozumně očekávat, byl povinen prokázat naplnění daného znaku neplatnosti. Krajský soud však podle stěžovatelky uvedené pouze konstatoval a nijak toto své tvrzení neodůvodnil.

[20] Tato námitka není důvodná. Krajský soud vysvětlil, proč považuje prodloužení lhůty k vyřízení reklamace za překvapivé ustanovení upravené v obchodních podmínkách. Potvrdil správnost názoru žalované o tom, že informace o délce lhůty k vyřízení reklamace byla zveřejněna v reklamačním řádu, na který odkazovaly obchodní podmínky, a své závěry o překvapivosti takového ustanovení následně podpořil odkazem na komentářovou literaturu a nález Ústavního soudu ze dne 11. 11. 2013, sp. zn. I. ÚS 3512/11. Stěžovatelka v kasační stížnosti předkládala důvody, pro které dle jejího názoru *nelze* prodloužení lhůty k vyřízení reklamace za překvapivé považovat (namítá, že je dodavatelkou průmyslových hořáků, jež se zpravidla umísťují do průmyslových hal, s čím je spojena i obtížnější realizace servisu, která typicky probíhá v místě instalace hořáku). Tato argumentace se však míjí s výše uvedenými rozhodovacími důvody krajského soudu, kterými překvapivost daného ustanovení odůvodnil. Argumentací, kterou stěžovatelka odůvodňuje svůj závěr o tom, že ustanovení o prodloužení lhůty k vyřízení reklamace není překvapivé, se tudíž Nejvyšší správní soud s ohledem na výše uvedené nezabýval.

[21] Dále Nejvyšší správní soud posuzoval námitku, dle které měl krajský soud *ex officio* přihlédnout k tomu, že byl zrušen právní předpis, na jehož podkladě byla dovozována trestnost jednání stěžovatelky.

[22] Dle § 12 odst. 2 zákona o odpadech „[p]okud dále není stanoveno jinak, lze s odpady podle tohoto zákona nakládat pouze v zařízeních, která jsou k nakládání s odpady podle tohoto zákona určena. Při tomto nakládání s odpady nesmí být ohroženo lidské zdraví ani ohrožováno nebo poškozováno životní prostředí a nesmějí být překročeny limity znečišťování stanovené zvláštními právními předpisy“.

[23] Dle § 28 písm. a) zákona o odpadech „[p]ro účely této části zákona se rozumí odpadními oleji – jakékoliv minerální nebo syntetické mazací nebo průmyslové oleje, které se staly nevhodnými pro použití, pro které byly původně zamýšleny, zejména upotřebené oleje ze spalovacích motorů a převodové oleje a rovněž minerální nebo syntetické mazací oleje, oleje pro turbíny a hydraulické oleje“.

[24] Dle § 13 odst. 1 písm. a) zákona č. 541/2020 Sb., o odpadech (dále jen „nový zákon o odpadech“) „[k]aždý je povinen nakládat s odpadem pouze způsobem stanoveným tímto zákonem a jinými právními předpisy vydanými na ochranu životního prostředí a zdraví lidí pro daný druh a kategorii odpadu; při nakládání s odpady nesmějí být překročeny limity znečišťování stanovené jinými právními předpisy na ochranu životního prostředí a zdraví lidí“.

[25] Dle § 13 odst. 1 písm. b) nového zákona o odpadech „[k]aždý je povinen nakládat s odpadem pouze v zařízení určeném pro nakládání s daným druhem a kategorií odpadu, s výjimkou shromažďování odpadu, přepravy odpadu, obchodování s odpadem a nakládání se vzorky odpadu“.

pokračování

[26] Dle § 92 odst. 1 nového zákona o odpadech „[o]dpadním olejem se rozumí jakýkoliv minerální nebo syntetický mazací nebo průmyslový olej, který se stal nevhodným pro použití, pro které byl původně zamýšlen, zejména upotřebený olej ze spalovacích motorů, převodový olej, minerální nebo syntetický mazací olej, olej pro turbíny a hydraulický olej“.

[27] Jak plyne z výše uvedeného, vyjetý motorový olej označovala předchozí právní úprava jako olej odpadní [§ 28 písm. a) zákona o odpadech], stejně jak to činí i nový zákon o odpadech, jenž nabyl účinnosti dne 1. 1. 2021 (§ 92 odst. 1 nového zákona o odpadech). Dle přílohy č. 1 katalogů odpadů patřil dále vyjetý motorový olej do skupiny „13 02 08 – jiné motorové, převodové a mazací oleje“, mezi nebezpečné odpady. S takovými odpady pak bylo nezbytné zacházet dle příslušných právních předpisů (zákon o odpadech a zákon o ochraně ovzduší). S účinností od 1. 1. 2021 došlo mj. ke zrušení dosavadního katalogu odpadů, který byl následně (s účinností od 27. 1. 2021) nahrazen novým katalogem odpadů. Obdobně jako katalog odpadů, i nový katalog odpadů obsahuje v příloze č. 1 skupiny katalogu odpadů, přičemž vyjetý motorový olej spadá do skupiny „13 02 08 – jiné motorové, převodové a mazací oleje“ a je tedy stejně jako za účinnosti katalogu odpadů rovněž považován za nebezpečný odpad (viz § 6 odst. 1 nového katalogu odpadů).

[28] Byť obecně doznala právní úprava v oblasti odpadového hospodářství v průběhu řízení před krajským soudem změn, nebylo jednání stěžovatelky jejím přijetím dekriminlizováno. Jak již bylo uvedeno shora, jak dle předchozí, tak i dle stávající právní úpravy je vyjetý motorový olej považován za olej odpadní [srovnej § 28 písm. a) zákona o odpadech a § 92 odst. 1 nového zákona o odpadech]. Z věcného hlediska tudíž v tomto případě ke změně nedošlo; z textu obou zákonných ustanovení je zřejmé, že vyjetý motorový olej lze považovat za olej odpadní, se kterým lze nakládat jen v zařízeních k tomu určených (§ 12 odst. 2 zákona o odpadech a § 13 odst. 1 písm. b) nového zákona o odpadech). Jinými slovy, stěžejní v dané věci představuje skutečnost, že vyjetý motorový olej (bez ohledu na nový katalog odpadů a jeho účinnost až od 27. 1. 2021) lze považovat za olej odpadní (a tedy potažmo za odpad) i dle nového zákona o odpadech, jenž svou účinností plynule navázal na zákon o odpadech. Vyjetý motorový olej tedy byl a je kontinuálně považován za odpad, jehož další zpracování či využití podléhá zákonu o odpadech a další právní úpravě.

[29] Nejvyšší správní soud v tomto směru poukazuje na ustanovení § 16 odst. 6 zákona, dle kterého „[o]dpad podle jiného právního předpisu, s výjimkou odpadu uvedeného v prováděcím právním předpisu, může být tepelně zpracován jen ve stacionárním zdroji, ve kterém je tepelné zpracování odpadu povoleno podle § 11 odst. 2 písm. d). Tepelné zpracování odpadu je možné pouze pod dohledem osoby autorizované podle § 32 odst. 1 písm. c).“, a dodává, že předmětné ustanovení zákona o ochraně ovzduší žádné legislativní změny nedostalo. Krajský soud tak správně konstatoval, dle přílohy č. 2 téhož zákona (u které rovněž k žádné legislativní změně nedošlo), nemůže být spalování tohoto typu odpadů ve stacionárním zdroji o tepelném příkonu do 0,3 MW povoleno. Jinými slovy, spalování vyjetého motorového oleje v hořáku o příkonu 14-24 KW, je zakázáno nejen podle původní, ale i podle nové právní úpravy. Z věcného hlediska se ve vztahu k posouzení jednání stěžovatelky, která porušila § 4 odst. 4 zákona o ochraně spotřebitele v návaznosti na § 5 odst. 1 zákona o ochraně spotřebitele, nic nezměnilo. Námitce,

dle které měl krajský soud *ex offio* přihlídnout k tomu, že od 1. 1. 2021 došlo ke zrušení katalogu odpadů, tak nelze přisvědčit.

[30] Další námitka stěžovatelky směřovala proti právnímu posouzení krajského soudu, dle kterého katalog odpadů neslouží jako výjimka z § 16 odst. 6 zákona o ochraně ovzduší.

[31] Stěžovatelka zastává názor, dle kterého prováděcí právní předpis ke shora citovanému § 16 odst. 6 zákona o ochraně ovzduší představuje katalog odpadů. Z § 5 odst. 3 písm. a) zákona o odpadech však plyne, že katalog odpadů byl prováděcím předpisem k zákonu o odpadech. Po legislativních změnách v oblasti odpadového hospodářství se nový katalog odpadů stal prováděcím předpisem k novému zákonu o odpadech (§ 6 odst. 2 nového zákona o odpadech). Uvedený závěr je obsažen i v důvodové zprávě k novému zákonu o odpadech, dle které: „*[t]ak jako v případě dosavadního zákona o odpadech, bude základním prováděcím předpisem k zákonu o odpadech předpis, který stanoví Katalog odpadů, tj. vymezí jednotlivé druhy odpadů a postup zařazování odpadů k těmto druhům. Katalog odpadů také slouží částečně jako doplňující nástroj k přiřazení kategorie odpadu*“. Pokud stěžovatelka namítá, že „*[n]elze (...) nijak dovozovat, jak která vyhláška slouží či neslouží*“ a krajskému soudu vytýká, že takové posouzení sám provedl, není tomu tak. Krajský soud správně konstatoval, že katalog odpadů nepředstavoval prováděcí právní předpis k § 16 odst. 6 zákona o ovzduší. Námitka stěžovatelky neobstojí ani z hlediska elementární logiky. Jen stěží si lze představit, že by katalog odpadů (či nový katalog odpadů), jenž čítá desítky různých (i nebezpečných) odpadů, představoval výjimku z předepsaného způsobu tepelného zpracování odpadů dle zákona o ochraně ovzduší.

[32] Nejvyšší správní soud neshledal důvodnou ani námitku, dle které se v případě informace, že v předmětném hořáku lze „*(...) spalovat skoro cokoli včetně vyjetého motorového oleje*“ nejedná o porušení § 5 odst. 1 zákona o ochraně spotřebitele. Stěžovatelka namítala, že se v dané věci nejedná o podání nepravdivé informace, neboť jí nabízený hořák je technicky schopen spalovat vyjetý motorový olej.

[33] Stěžovatelka na svých internetových stránkách prezentovala předmětný hořák spolu s popisem, dle kterého „*Lze tedy velmi jednoduše bez pomocných přístrojů nebo úprav spalovat skoro cokoli včetně vyjetého motorového oleje!*“. Tato skutečnost je zřejmá z obrazového zachycení těchto stránek, jež jsou součástí správního spisu. Výše uvedenou citaci Nejvyšší správní soud převzal do textu tohoto odstavce v její původní podobě, tj. včetně grafického zvýraznění části textu, dle kterého lze v hořáku „*spalovat skoro cokoli včetně vyjetého motorového oleje*“. Akcentace této vlastnosti hořáku prostřednictvím jejího grafického znázornění na internetových stránkách provozovaných stěžovatelkou svědčí dle Nejvyššího správního soudu o záměru stěžovatelky prezentovat tuto vlastnost hořáku jako jeho přednost či výhodu. Právě tato skutečnost je pak způsobila přivést spotřebitele k rozhodnutí o koupi, které by jinak neučinil.

[34] Nejvyšší správní soud považuje za nedůvodnou argumentaci stěžovatelky, dle které jádrem sdělení bylo, že předmětný hořák je *technicky* schopen spalovat vyjetý motorový olej. Stěžovatelka se při své podnikatelské činnosti nemůže omezovat toliko na to, aby spotřebitelům podávala výhradně technické informace o nabízeném zboží (byť by byly právě jen z technického hlediska správné), nýbrž do úvahy musí brát i příslušnou právní

pokračování

úpravu, která užití daného paliva jednoznačně zakazuje. Pokud stěžovatelka namítá, že by se v daném případě snad mohlo jednat o klamavé opomenutí, jedná se dle Nejvyššího správního soudu o účelovou argumentaci, které nelze přisvědčit. V situaci, kdy stěžovatelka na internetových stránkách poukazuje na (jak v kasační stížnosti uvádí) „výtečnou“ vlastnost hořáku (možnost spalovat v hořáku vyjetý motorový olej), těžko lze akceptovat její vysvětlení, že spotřebitelům pouze „opomenula“ sdělit zásadní informaci o souvisejícím zákonném zákazu užití konkrétně uvedeného paliva. Pokud stěžovatelka provádí komparaci svého jednání s jednáním prodejců automobilů, kteří na internetových stránkách informují o maximální rychlosti jimi prodávaných motorů, ani této námitce nelze přisvědčit. Stěžovatelka se tuto argumentaci v kasační stížnosti snažila podpořit i doložením vyobrazení internetových stránek konkrétního prodejce automobilových motorů ze kterého je patrné, že tento prodejce u konkrétního motoru deklaruje jeho schopnost dosáhnout rychlost až 220 km/h. Nejvyšší správní soud konstatuje, že uvedení maximální rychlosti v obecné rovině sice vyjadřuje technickou vlastnost motoru, jedná se nicméně o *maximální* rychlost, kterou je možné v daném případě dosáhnout. Právní úprava nikterak nezakazuje použití automobilu, jenž takovým motorem disponuje, nýbrž případného spotřebitele prostřednictvím předepsaných rychlostních limitů (které jsou nadto široké motoristické veřejnosti známe), limituje v jeho užití. Jinými slovy, i s motorem, kterého maximální rychlost je dle prodejce 220 km/h, lze jezdit rychlostí např. 130 km/h, tj. rychlostí nižší. Spalovat vyjetý motorový olej ve stěžovatelkou nabízeném hořáku proti tomu není možné. Nadto, i ze samotného grafického vyobrazení internetové stránky prodejce předloženého stěžovatelkou je zřejmé, že tuto technickou vlastnost prodejce uvádí spolu s dalšími technickými vlastnostmi motoru (spotřeba, emise) a informaci o maximální možné rychlosti nikterak nevyzdvihuje. Stěžovatelka však možnost spalovat v hořáku vyjetý motorový olej přímo zdůraznila (viz popis v odstavci 33 tohoto rozhodnutí). Její sdělení tedy bylo klamavé, neboť izolovaně zdůraznilo jednu izolovanou technickou vlastnost, avšak zamlčelo, že užití zmiňovaného paliva je zjevně protiprávní.

[35] Poslední námitku představuje tvrzení stěžovatelky, dle kterého, i kdyby bylo ujednání o prodloužení lhůty k vyřízení reklamace neplatné, neznamenalo by to, že informovala zákazníka o lhůtě pro vyřízení reklamace nepravdivě. Právní důsledek neplatného ujednání by dle jejího názoru spočíval v tom, že by se k danému ujednání v civilním sporu nepřihlíželo. Potenciálně neplatné ujednání o lhůtě k vyřízení k reklamace nelze dle stěžovatelky zaměňovat za „*nepravdivé informování spotřebitele*“.

[36] Informace o prodloužení lhůty k vyřízení reklamace, obsažená v reklamačním řádu, na který odkazují pouze obchodní podmínky, však dle zdejšího soudu nesplňuje požadavek řádného informování dle § 13 zákona o ochraně spotřebitele, neboť ve své podstatě se jedná o nepravdivé informování spotřebitele dle tohoto zákona. Není tedy vyloučeno, že by se spotřebitel mohl mylně spolehnout na tuto chybnou informaci a řídil by se jí, ačkoli jeho právní postavení dle občanského zákoníku by bylo výhodnější. Nejvyšší správní soud tak nemůže přisvědčit ani této námitce.

[37] Nejvyšší správní soud tak uzavírá, že napadený rozsudek krajského soudu je zákonný, a proto kasační stížnost proti němu podanou podle § 110 odst. 1, *in fine*, s. ř. s. jako nedůvodnou zamítl.

[38] Stěžovatelka neměla ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení ze zákona, žalovaná byla ve věci úspěšná, prokazatelné náklady jí však v souvislosti s řízením o kasační stížnosti nevznikly. Nejvyšší správní soud proto rozhodl tak že nepřiznal náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti žádnému z účastníků (§ 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s.).

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 30. května 2023

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu